

governos del Canadà i Quebec en matèria de llengües autòctones, unes síntesis de la gramàtica d'algunes d'aquestes llengües i una anàlisi sobre llurs perspectives de futur.

Tanquen el llibre uns resums del seu contingut en diverses llengües autòctones.

Les langues autochtones du Québec constitueix, doncs, una aportació extraordinària al coneixement de les

llengües autòctones de Quebec i una valuosa font per a l'estudi i la reflexió sobre el conjunt de les llengües autòctones d'Amèrica.

Cal felicitar el Consell de la Llengua Francesa i els autors d'aquest llibre per aquesta contribució tan útil i oportuna a un camp de recerca sociolingüística i d'actuació política d'un interès singular.

Carles DUARTE

Carles RIERA I FONTS, *Manual de català científic*, Barcelona, Editorial Claret, 1992, 182 pàg. ISBN 84-7263-779-4.

L'obra que ressenyem és oportuna, d'una clara utilitat i d'un gran interès. L'oportunitat del llibre prové de l'extensió creixent que a hores d'ara la llengua catalana va aconseguint en els dominis científics i de la manca d'un tractat general com el que ha elaborat amb tant d'encert Carles Riera. El *Manual de català científic* és una publicació útil perquè conté nombroses informacions d'aplicació pràctica per als usuaris del català com a llengua d'expressió científica i per a l'ensenyament i la millor comprensió de les característiques i del funcionament del llenguatge científic. A més, l'obra de Carles Riera inclou nombroses observacions que enriqueixen la visió que el lector pugui tenir sobre el llenguatge i que permeten d'entendre aspectes suggestius de la formació dels llenguatges tècnics i científics.

El llibre s'inicia amb una breu presentació i una llista de les sigles i abreviatures que hi utilitza l'autor. A continuació l'autor ens ofereix en una primera part, de caràcter introductori, un capítol dedicat a la presentació de la definició i de les característiques principals del llenguatge científic; un segon capítol sobre la neologia, els manlleus i els calcs (tipus de neologies, grau d'integració dels manlleus lèxics, llatinismes, anglicismes); un tercer capítol en què es descriuen els diferents procediments d'abreviació (abreviatures, símbols, sigles, acrònims, aspectes lingüístics de la siglació, mots escurçats) i un quart capítol dedicat als aspectes d'accentuació (transcripció d'hellenismes, accentuació etimològica, accentuació analògica, dualisme accentual, remarques sobre l'accentuació d'alguns termes).

A la segona part del llibre Carles Riera fa una presentació en deu capítols (dos sobre vocalisme i vuit sobre consonantisme) dels aspectes ortogràfics que poden provocar més dubtes i vacil·lacions a l'hora d'utilitzar el català en textos científics.

La tercera part del llibre està dedicada a les qüestions de morfologia flexiva (capítol 15: remarques sobre el gènere i sobre el nombre) i morfologia lèxica (capítol 16: composició i derivació) que tenen més incidència en la redacció tècnica i científica.

A la quarta part del llibre Carles Riera fa una exposició plena d'exemples i comentaris interessants sobre la formació del lèxic científic (amb una anàlisi dels diferents procediments d'habilitació semàntica —a partir de topònims, antropònims, noms de planetes i mitològics, noms

de plantes, de bacteris, noms de marques...—, i amb una classificació dels llatínismes), i una presentació d'un seguit de termes del vocabulari especialitzat que, a causa de llur semblança formal, poden originar confusió.

El llibre es tanca amb un primer apèndix sobre l'alfabet grec i el vocabulari tècnic, un segon apèndix amb una bibliografia sobre terminologia i obres especialitzades d'interès lingüístic, un utilíssim i complet índex dels termes que apareixen dins del llibre i la bibliografia del llibre.

Carles Riera, llicenciat en filologia catalana i en farmàcia, fa, doncs, amb el *Manual de català científic*, una contribució excel·lent al coneixement del llenguatge tècnic i científic i a la difusió del català en aquest àmbit.

Carles DUARTE

Carme JUNYENT, *Vida i mort de les llengües*, Barcelona, Editorial Empúries, 1992, 137 pàgines, ISBN 84-7596-254-4.

Cal saludar amb satisfacció la publicació d'aquest llibre de Carme Junyent, professora universitària que ja ens havia ofert altres obres interessants sobre llengües: *Les llengües d'Àfrica* i *Les llengües del món*.

El llibre de Carme Junyent que ara comentem té un propòsit divulgatiu i fa una presentació clara i ben documentada sobre els processos de formació i desaparició de les llengües.

D'una banda, Carme Junyent rebutja interpretacions errònies que s'havien donat de forma força general sobre aquests fenòmens: «Ara sabem, per més que no tothom ho creu, que no hi ha res en la llengua que la faci més o menys adequada per sobreviure» (p. 21) o «sense perdre de vista que el canvi lingüístic és universal i continu, podem equiparar el desenvolupament de l'indoeuropeu fins al català al del xinès